

Z tym miastem związana była rodzina Kocieniewskich i stamtąd wyruszali w świat. Niektórzy krewni mojej Babci Anny z Kocieniewskich Jagły mieszkają tam do dziś.

Pierwsza wzmianka o Inowrocławiu pochodzi z 1185 roku i określa miejscowość jako Novo Wladislaw. Nazwa została wybrana prawdopodobnie na cześć Władysława Hermana lub jako Nowy Włocławek, założony przez mieszkańców Włocławka uciekających przed powodzią i szukających nowego miejsca do osiedlenia się. Miasto powstało na bazie dużego targu i znajdującej się w pobliżu warzelni soli.

Przypadkowe znalezienie historycznych śladów działalności ludzkiej i prowadzone później prace wykopaliskowe wykazały, że na terenie obecnego Inowrocławia istniała prawdopodobnie najstarsza warzelnia soli jak do tej pory odkryta na ziemiach polskich.

Prawa miejskie Inowrocław uzyskał około 1238 roku z rąk księcia Kazimierza Konradowicza. W latach 1466-1772 Inowrocław był stolicą województwa inowrocławskiego obejmującego swym zasięgiem północno-zachodnią część Kujaw z miastami: Bydgoszcz, Solec Kujawski, Koronowo, Gniewkowo, Podgórz, Słońsko, Raciążek, Służewo, Lipno, Dobrzyń i Radziejów.

Okres zaboru pruskiego to czas wzrastającej germanizacji. W XIX w. miasto zaczęło się ponownie rozwijać. Powstało wiele inwestycji: drukarnia (1840), szkoła średnia (1848), nowy szpital dla miasta i powiatu (1870), kopalnia i warzelnia soli oraz rozpoczęcie budowy węzła kolejowego (1873), uzdrowisko (1875), fabryka maszyn rolniczych i fabryka sody (1882), gazownia (1902), wodociągi (1904), elektrownia (1908), linia tramwajowa (1912-1969). Jednocześnie mieszkańcy miasta aktywnie brali udział we wszelkich zrywach narodowych (insurekcja kościuszkowska, powstania listopadowe i styczniowe). W 1812 roku w Inowrocławiu miał kwaterę cesarz Napoleon Bonaparte w drodze na Moskwę.

Inowrocław powrócił do Polski w 1919 roku, po Powstaniu Wielkopolskim. Na czele powstańców przejmujących kontrolę nad miastem stał kpt. Paweł Cymś. Okres dwudziestolecia międzywojennego to czas zmagania się z trudną ogólną sytuacją gospodarczą w kraju, co w Inowrocławiu przekładało się między innymi na bardzo wysokie bezrobocie. Liczne były wystąpienia robotników i bezrobotnych. W 1926 roku policja krwawo rozgoniła demonstrację robotniczą. W latach 30. dochodziło do publicznych głódówek bezrobotnych. W 1930 roku głodowało między innymi 20 bezrobotnych powstańców. Mimo trudności

gospodarczo-społecznych miasto się rozwijało. Uruchomiono Hutę Szkła "Irena" i szyb Kopalni Soli przy ul. Poznańskiej (1924), zakończono budowę Zakładu Przyrodoleczniczego w uzdrowisku (1927), rozpoczęto budowę lotniska (1930) ukończoną po trzech latach.

Pierwsze dni okupacji hitlerowskiej to masowe aresztowania i egzekucje mieszkańców. W nocy 30 listopada 1939 r. Niemcy wypędzili z miasta ponad 1000 polskich rodzin. Okupację niemiecką zakończyło zajęcie Inowrocławia przez Armię Czerwoną w dniu 21 stycznia 1945. Ostatni nalot niemiecki odbył się jednak jeszcze 4 kwietnia 1945 - pojedynczy samolot zrzucił 4 bomby odłamkowe i ostrzelał podróżnych na peronach dworca kolejowego w Inowrocławiu.